

Менеджмент

УДК: 338.32

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.18626025>

Дослідження сучасних цифрових інструментів для управління бізнесом

Самодай Валентина Петрівна

кандидат економічних наук, доцент

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4043-5426>

Машина Юлія Павлівна

кандидат економічних наук, доцент,

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8624-8581>

Растова Катерина Павлівна

студентка 3 курсу «бакалавр» кафедри бізнес-економіки та адміністрування

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-5457-0216>

Прийнято: 25.01.2026 | Опубліковано: 12.02.2026

Анотація. Актуальність теми зумовлена тим що, цифровізація стала ключовим чинником розвитку сучасного бізнесу. В умовах високої конкуренції, швидких технологічних змін і зростаючих вимог клієнтів підприємства змушені переходити на сучасні цифрові рішення, які забезпечують ефективність, швидкість та точність управлінських рішень. Особливе значення цифрові інструменти мають у сферах управління бізнес-процесами, аналітики, комунікації, маркетингу та бухгалтерського обліку. Остання сфера стрімко змінюється завдяки автоматизації, появі хмарних сервісів, електронному

документообігу та новим інструментам контролю й аналізу фінансів. Поширення хмарних технологій, аналітики, ШІ та онлайн-інструментів співпраці змінює підходи до роботи компаній і робить їх ефективнішими.

Події останніх років, зокрема пандемія COVID-19 та повоєнні трансформації бізнесу в Україні, значно прискорили цифровізацію та підвищили потребу у дистанційних інструментах. У цьому контексті особливої актуальності набуває дослідження впровадження цифрових технологій у діяльність підприємств, зокрема в систему бухгалтерського обліку та фінансового управління. Цифровізація облікових процесів сприяє підвищенню прозорості, зниженню операційних витрат, мінімізації людського фактора та забезпеченню своєчасного доступу до актуальної фінансової інформації.

Водночас ефективне використання цифрових інструментів потребує належного рівня цифрової компетентності персоналу, адаптації внутрішніх бізнес-процесів та врахування ризиків кібербезпеки. Тому аналіз сучасних цифрових рішень, їх переваг і обмежень є важливим для формування конкурентоспроможної та стійкої моделі розвитку бізнесу в умовах цифрової економіки. Використання сучасних цифрових платформ дозволяє оптимізувати управлінські рішення, покращити контроль за фінансовими потоками та забезпечити інтеграцію бухгалтерського обліку з іншими інформаційними системами підприємства. В умовах економічної нестабільності та відновлення бізнесу в Україні цифрові інструменти є важливим чинником забезпечення безперервності діяльності й фінансової стійкості підприємств.

Ключові слова: бізнес, хмарні технології, цифрові інструменти, маркетинг, бізнес-процеси.

Research into modern digital tools for business management

Samoday Valentyna

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Sumy State Pedagogical University named after A. S. Makarenko
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4043-5426>

Mashyna Yuliia

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8624-8581>

Rastova Katerina

3rd-year Bachelor's student, Department of Business Economics and Administration
Sumy State Pedagogical University named after A. S. Makarenko
ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-5457-0216>

Abstract: The relevance of the topic is due to the fact that digitalization has become a key factor in the transformation of modern enterprises and determines their efficiency and competitiveness in a fast-paced market environment. In the context of global competition, intensive development of information technologies and growing consumer demands, companies are forced to implement innovative digital tools that allow them to optimize business processes, automate operations and make more informed management decisions. Rapid digital transformation is taking place in all areas of the enterprise's activity - from communications and marketing to logistics and financial management. However, the most dynamic changes are observed in the field of accounting and financial analytics. Modern cloud services, automated accounting systems, electronic document management platforms and integrated solutions based on artificial intelligence make it possible to significantly increase the accuracy of financial data, reduce the human factor, accelerate document flow and

ensure transparency of business processes. Such tools provide access to financial information in real time, which is critical for responding quickly to market changes. In addition, the rapid spread of cloud technologies, analytical platforms, mobile applications and teamwork tools contributes to the formation of a new business model - more technological, adaptive and customer-oriented. Digitalization is of particular importance for Ukrainian enterprises. This allows ensuring business continuity, increasing efficiency and reducing costs. It should be noted separately that digital tools are significantly changing the approach of enterprises to analytics. Thus, digitalization today is not just a technological trend, but a strategic necessity that determines the sustainability of a business, its level of innovation, management efficiency and place in a competitive market. Enterprises that actively implement digital solutions gain significant competitive advantages, increase flexibility and the ability to adapt to environmental changes.

Keywords: business, cloud technologies, digital tools, marketing, business processes.

Постановка проблеми. У сучасних умовах цифрової трансформації підприємства стикаються з необхідністю швидко адаптуватися до нових технологічних вимог та змін ринкового середовища. Традиційні методи управління бізнес-процесами, комунікаціями, маркетингом та бухгалтерським обліком виявляються малоефективними в умовах високої конкуренції, потреби в оперативному доступі до інформації та зростаючих очікувань клієнтів. Особливо гостро проблема постає у сфері бухгалтерського обліку, яка потребує точності, безпеки, своєчасності та автоматизації. Відсутність сучасних цифрових інструментів значно ускладнює формування фінансової звітності, контроль операцій та стратегічне планування на підприємстві.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. За останні п'ять–десять років академічні та галузеві публікації фокусуються на двох взаємопов'язаних процесах: цифровій трансформації корпоративних бізнес-моделей і впровадженні конкретних цифрових інструментів (хмарні сервіси, ВІ, штучний інтелект, автоматизований облік). У літературі помітно кілька ключових напрямів.

Одним із відомих науковців, що активно досліджує цифрову трансформацію бізнесу та впровадження цифрових технологій у сферу управління, є Клаус Шваб – засновник та президент Всесвітнього економічного форуму, автор книги «Четверта промислова революція». У своїх роботах дослідник аналізує глибинні зміни, що відбуваються у бізнесі під впливом цифрових технологій: штучного інтелекту, хмарних сервісів, автоматизації, великих даних, інтернету речей. Він підкреслює, що сучасні компанії змушені адаптуватися до швидких технологічних змін, впроваджувати цифрові інструменти для оптимізації управління, аналітики, бухгалтерського обліку, логістики та комунікацій [9].

Дослідження А. Віаля [3] за розвиває концепцію цифрової трансформації як стратегії зміни бізнес-моделі, підкреслюючи, що вона виходить за межі простої автоматизації й вимагає переосмислення взаємодії між технологіями та організаційною культурою. Подібні висновки представлені в роботах А. МакАфі та А. Ману, які доводять, що цифрова трансформація – це не лише ІТ-процес, а фундаментальний зсув у формуванні конкурентних переваг [9].

Далі, у низці досліджень О. Орлика та О. Бунке [3] аналізують вплив хмарних технологій на продуктивність підприємств, показуючи, що хмари дозволяють зменшити операційні витрати й підвищити гнучкість ІТ-інфраструктури. Результати Т. Ковальчука та Б. Сазикіна [4] підкреслюють, що хмарні системи сприяють кращій інтеграції процесів і доступу до даних у реальному часі, але потребують перегляду політик безпеки й управління ризиками [4].

З.С. Варалій та С.М. Шкарлет [9] у своїх дослідженнях аналізували застосування роботизованої автоматизації процесів (RPA) у бухгалтерії, доводячи, що вона суттєво скорочує обсяг рутинних операцій і підвищує точність фінансової інформації. У подібному ключі Д. Воррен вивчає інтеграцію ERP із автоматизованими модулями обліку як джерело підвищення контролю і зниження людських помилок. Н. Скоробогатова і Т. Руденко виділили переваги впровадження хмарних технологій у функціонування бізнес-процесів [8].

У галузі аналітики даних Чжан Хен (2020) досліджував вплив Big Data на управлінські рішення, показуючи, що ВІ-платформи сприяють прогнозуванню попиту й оптимізації ресурсів. Л. Вамба виділяють ключові бар'єри впровадження аналітики – від якості даних до недостачі компетенцій – і формують модель готовності підприємств до цифрової аналітики [8].

О.А. Бондар, Л.В. Кононенко [10] у низці робіт з цифрового маркетингу доводить, що поєднання e-commerce, SMM і персоналізації контенту прямо впливає на зростання продажів і лояльність клієнтів. Аналогічні висновки в контексті малого бізнесу представлені в дослідженнях І. Варіс та А. Субочева [7], які підкреслюють важливість інтеграції традиційних і цифрових каналів.

Проблематика ролі персоналу у цифровій трансформації проаналізована О. Чернегою [2]. Науковець доводить, що цифровий аналіз великих даних дозволяє отримати дані про клієнтів та компетенції працівників і лідерські підходи стають критичними факторами успіху змін. Використання Big Data дозволяє компаніям розробляти нові стратегії, які базуються на точних даних і прогнозах. Дослідження О. Павленко розкривають, що без систем навчання й адаптації організаційні опори можуть суттєво сповільнювати цифрові проєкти.

О.В. Карпенко, Ж.З. Денисюк, В.В. Наместнік [10] аналізують, як національна політика щодо ІТ-безпеки, стандарти конфіденційності та податкова політика визначають темпи цифровізації підприємств. Ця лінія

досліджень особливо актуальна для країн з перехідною економікою, де регуляторна невизначеність створює додаткові бар'єри.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми.

Незважаючи на значну кількість досліджень, присвячених цифровізації бізнесу та впровадженню сучасних інформаційних технологій, багато важливих аспектів залишаються недостатньо розглянутими. Більшість існуючих досліджень зосереджені на загальних перевагах цифрових інструментів або описують окремі технології, але комплексний вплив цифрових рішень на управління бізнесом, маркетингову діяльність та бухгалтерський облік у національних умовах не був досліджений повністю.

Невирішеними залишаються питання:

- практична ефективність цифрових інструментів в умовах українського бізнес-середовища, яке характеризується воєнними, економічними та інфраструктурними обмеженнями;
- ступінь готовності підприємств аграрного сектору до цифрової трансформації, оскільки більшість українських агрофірм працюють за традиційними моделями управління;
- нестача комплексних методичних рекомендацій щодо вибору та впровадження цифрових рішень у сфері маркетингу, комунікацій та обліку;
- проблема кібербезпеки та захисту фінансових даних у процесі переходу на хмарні платформи;
- адаптація цифрових інструментів до потреб малих та середніх підприємств, які обмежені в ресурсах;
- оцінка ефективності цифровізації бухгалтерського обліку на конкретних підприємствах, зокрема аграрного сектору, та її вплив на прийняття управлінських рішень.

Таким чином, залишається потреба в поглибленому дослідженні того, як саме цифрові технології впливають на процеси управління, маркетингу та

обліку на конкретних підприємствах, а також розробці практичних рекомендацій щодо їх ефективного впровадження та використання.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Комплексне дослідження впливу цифрових інструментів на ефективність управління маркетингу та бухгалтерського обліку підприємства в умовах сучасного бізнес середовища; дослідження практичної ефективності цифрових рішень в обліку та маркетингу та оцінка вітчизняних підприємств. Практичне дослідження ефективності цифрових рішень передбачає аналіз та становить формулюванням реальних показників роботи підприємств до і після впровадження цифрових технологій.

Виклад основного матеріалу дослідження. Цифровізація бізнесу сьогодні є комплексним процесом упровадження сучасних інформаційних технологій у всі сфери діяльності підприємства з метою підвищення ефективності управління, конкурентоспроможності та фінансових результатів. В умовах швидкого розвитку ринкових відносин, зростання обсягів інформації та ускладнення бізнес-процесів традиційні методи управління втрачають свою ефективність [7]. Саме тому підприємства все активніше впроваджують цифрові рішення, (рис 1).

Рисунок 1. Активні цифрові напрями (власна розробка авторів)

Особливе місце у цифровізації займає бухгалтерський облік, оскільки саме ця сфера забезпечує формування достовірної, повної та своєчасної фінансової інформації, яка є основою для прийняття управлінських рішень. У сучасних умовах бізнесу цифрові технології не просто оптимізують облікові процеси, а й змінюють саму логіку ведення бухгалтерії, (рис 2). Цифровізація дозволяє автоматизувати рутинні операції – облік запасів, нарахування заробітної плати, формування первинних документів, проведення банківських операцій. Це суттєво зменшує людський фактор, підвищує точність розрахунків і пришвидшує обробку даних. Використання автоматизованих облікових програм, хмарних сервісів та електронного документообігу дозволяє:

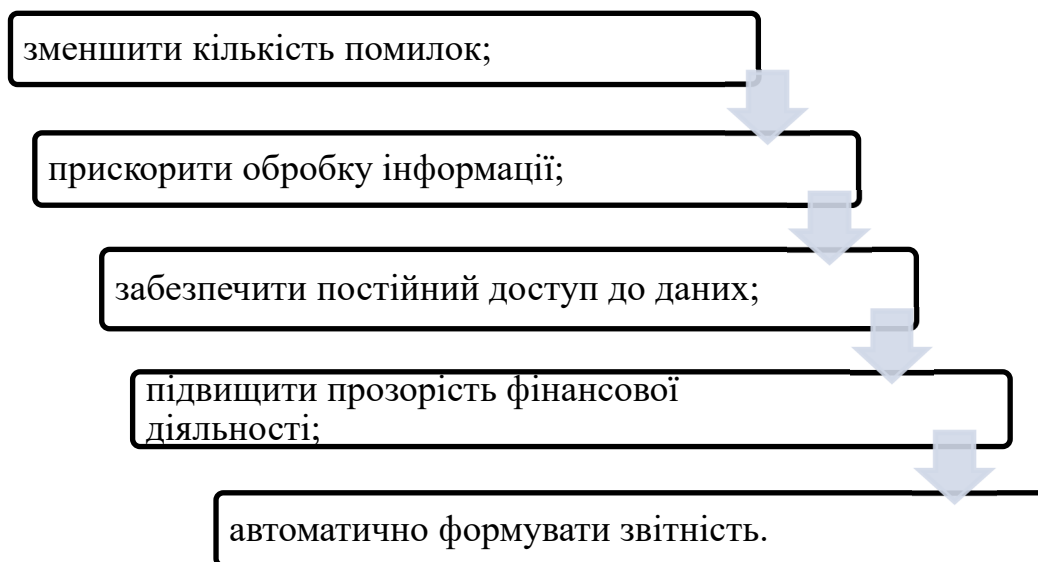

Рисунок 2. Цифровізація бухгалтерського обліку в системі управління підприємством (власна розробка авторів)

Цифрові технології також суттєво змінюють маркетингову діяльність підприємства. Сьогодні маркетинг переходить у цифровий простір, де використовуються соціальні мережі, аналітичні платформи, CRM-системи, інтернет-реклама та електронні комунікації. Це дає змогу підприємствам краще розуміти потреби споживачів, оперативно реагувати на зміни ринку та підвищувати ефективність просування продукції [4].

Не менш важливою є роль аналітичних платформ і систем штучного інтелекту, які дозволяють:

- прогнозувати попит;
- оцінювати фінансові ризики;
- оптимізувати витрати;
- приймати обґрунтовані управлінські рішення.

Події останніх років, зокрема пандемія COVID-19 та воєнні дії в Україні, стали потужним каталізатором цифровізації. Підприємства були змушені перейти на дистанційні формати роботи, використання онлайн-платформ, електронний документообіг та хмарні технології. Це підтвердило, що цифровізація є не лише інструментом розвитку, а й важливою умовою виживання бізнесу.

Разом з тим цифрова трансформація потребує значних фінансових ресурсів, кваліфікованого персоналу та захисту інформаційних даних. Питання кібербезпеки, адаптації працівників до нових технологій і правильного вибору цифрових рішень залишаються актуальними для більшості підприємств [2].

На (рис. 3) відображено основні напрями цифровізації підприємства та їх взаємозв'язок. Центральне місце займає управління бізнесом, яке забезпечується через бухгалтерський облік, маркетинг, аналітику та комунікації. Усі ці елементи об'єднані хмарними технологіями та цифровими платформами, що формують єдиний інформаційний простір підприємства. Саме така інтеграція забезпечує ефективність управління та прийняття рішень.

Цифровізація діяльності підприємства є центральною ланкою є управління підприємством, яке здійснюється за допомогою бухгалтерського обліку, маркетингу, аналітики та сучасних інформаційних технологій. Хмарні сервіси забезпечують єдину цифрову платформу для зберігання, обробки та передачі даних. У результаті підприємство отримує можливість швидше приймати управлінські рішення, ефективніше взаємодіяти з клієнтами та підвищувати свою конкурентоспроможність на ринку [6].

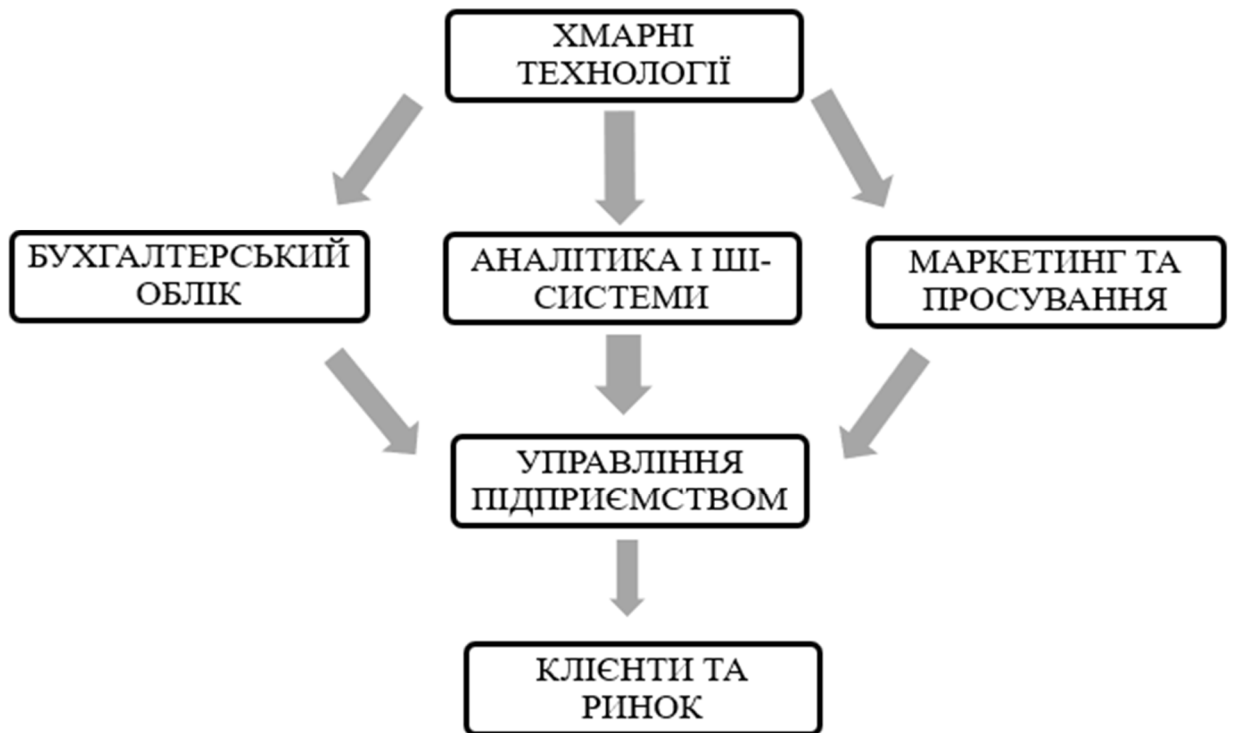

Рисунок 3. Роль хмарних технологій у цифровізації діяльності підприємства
(власна розробка авторів)

Висновок. У результаті проведеного дослідження встановлено, що цифровізація є визначальним чинником розвитку сучасного бізнесу та однією з ключових передумов підвищення його конкурентоспроможності. Впровадження цифрових технологій охоплює практично всі сфери діяльності підприємства – управління, облік, маркетинг, аналітику, комунікації та фінансовий контроль.

Особливо значні зміни відбуваються у сфері бухгалтерського обліку, які сьогодні зазнає найдинамічнішої трансформації. Застосування автоматизованих програм, хмарних сервісів, електронного документообігу та інтегрованих фінансових систем забезпечує оперативність обробки інформації, підвищує точність розрахунків, зменшує кількість помилок і сприяє зростанню прозорості фінансової діяльності підприємств.

Поширення хмарних технологій, аналітичних платформ, систем штучного інтелекту та інструментів командної роботи формує нову модель

функціонування бізнесу – більш гнучку, мобільну та адаптивну до змін зовнішнього середовища. Цифрові рішення дозволяють підприємствам оперативно реагувати на ринкові коливання, приймати обґрунтовані управлінські рішення на основі даних та ефективно організовувати роботу персоналу.

Події останніх років, зокрема пандемія COVID-19 та повоєнні трансформаційні процеси в Україні, суттєво прискорили цифровізацію бізнесу та посилили потребу у віддалених формах роботи, онлайн-сервісах і дистанційному доступі до інформаційних ресурсів.

Таким чином, цифровізація сьогодні є не лише технологічним трендом, а об'єктивною необхідністю для стабільного функціонування та розвитку підприємств. Від рівня впровадження цифрових інструментів безпосередньо залежить ефективність управління, фінансова стійкість суб'єктів господарювання, рівень сервісу та загальна конкурентоспроможність підприємств на ринку.

Список використаних джерел:

1. Камінський Л. Р. Методичні підходи до дослідження інноваційної діяльності підприємств. *Економіка та суспільство*. 2024. № 59.
2. Карпенко О. В., Денисюк Ж. З., Наместнік В. В. [та ін.]. *Цифрове врядування* : монографія / за ред. О. В. Карпенка. Київ : ІДЕЯ ПРИНТ, 2020. 336 с.
3. Квітка С. Цифрові трансформації як сучасний тренд періодичного циклу розвитку суспільства. *Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України*. Спецвипуск. 2020. С. 128–137. DOI: <http://doi.org/10.36.030/2664-3618-2020-si-131-134>.
4. Ковальчук Т., Загарій В. Інноваційні стратегії міжнародної конкурентоспроможності підприємств України. *Економіка та суспільство*. 2024. № 59.

5. Лазебник Л. Л. Діджиталізація економічних відносин як фактор удосконалення бізнес-процесів підприємства. *Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування*. 2018. Вип. 2. С. 60–73.
6. Ольшанський О. В. Розроблення структури та класифікації бізнес-процесів підприємств торгівлі. *Економіка та суспільство*. 2018. № 19. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/19_ukr/83.pdf.
7. Орел А. М., Дяченко В. В. Особливості фінансової системи в економічних процесах країни. *Управління змінами та інновації*. 2023. № 6. С. 25–33.
8. Подольчак Н. Ю., Білик О. І., Левицька Я. В. Сучасний стан цифровізації в Україні. *Ефективна економіка*. 2019. № 10. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7300>.
9. Яценко В. В. Діджиталізація – сучасний фактор розвитку бізнес-процесів. *Ефективна економіка*. 2022. № 2. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=10042>.
10. Махова Г. В., Вострякова В. Ю. Штучний інтелект в підприємстві: можливості та перспективи використання. *Економіка та підприємництво : збірник наукових праць / редкол.: І. М. Репіна (голов. ред.) [та ін.]*. Київ : КНЕУ, 2022. Вип. 49.